

bankens indtil da uanfægtede Regnskab, og hvad Nationalbanken har gjort. Derfor vil jeg indtil videre nøjes med at rette den Forespørgsel til den højtærede Stats- og Finansminister, om han vil tage Konsekvensen af, hvad Landmandsbanken har foretaget sig, og af, hvad der ligger i Højesteretsdommen, ved at foranledige, at det Statsregnskab, som er aflagt her til Medlemmerne af Rigsdagen, bliver ændret gennem et Nytryk af de paagældende Sider, saaledes at Statsregnskabet fremtræder rigtigt paa dette Punkt. Jeg haaber, at den højtærede Statsminister vil erkende den fuldkomne Nødvendighed heraf.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel talte om, at intet havde i højere Grad end den store Sag, som juridisk var afsluttet ved Højesteretsdommen, paakaldt Sindenes Interesse. Det var utvivlsomt et ganske rigtigt og maadeholdt Udtryk for, hvad der er foregået. Det ærede Medlem sagde, at man ventede nu Kommissionens Betænkning. Ja, det gør man; man venter den fra alle Sider, og man venter, at Kommissionens Betænkning, naar den kommer, vil være, hvad der er lovet Rigsdagen: en fuldstændig Redegørelse for alt, hvad Kommissionen har undersøgt. Imidlertid har man paa forskellig Maade drøftet Spørgsmaalet om Højesteretsdommens Konsekvenser. Den Dom, der blev afsagt ved Landsretten, byggede med Hensyn til Landmandsbankens Regnskab paa to Principper, det ene, at i en saadan samlet Direktion er den enkelte Direktørs Ansvar begrænset til hans Ressort, og at derfor en Underskrift paa det samlede Regnskab væsentlig er en formel Pligt, det andet, at Regnskabet ikke behøver at være objektivt rigtigt, men at det ved Regnskabsaflæggelser er tilladeligt at anlægge et subjektivt Skøn over, hvilke Værdier der muligvis kun midlertidigt maa siges at være forsvundet, men som maa antages forhaabentlig at kunne vende tilbage. Begge disse Principper blev omstødt ved Højesteretsdommen, der siger for det første, at der foreligger et virkeligt Ansvar, og for det andet, at et Regnskab skal være rigtigt. Jeg tror, at alle i den høje Rigsdag vil være tilfredse med, at dette er fastslaaet, thi Rigsdagen har utvivlsomt i sin Tid givet Aktieloven under den Forudsætning, at det var dette, den fastslog, at der skulde være et virkeligt Ansvar, og at det Regnskab, der aflagdes, skulde være rigtigt. Det er særdeles tilfredsstillende for Rigsdagen at vide, at den Lov, den har givet, og som paa et vist Tidspunkt, efter Landsretsdommen, blev betragtet som en ufyldstgørende Lov,

har vist sig at kunne holde. Dette betyder ikke, at ikke Erfaringerne paa mange Punkter vil kræve overmaade store og vidtgaaende Ændringer i Aktieloven, og den højtærede Handelsminister har jo bebudet, at Ændringer vil fremkomme. Jeg skal i dette Øjeblik kun udtale Haabet om, at dette Lovforslag da snarest maa komme, og beklage, at dette Lovforslag kommer, medens den højtærede Udenrigsminister er Medlem af dette Ministerium.

Jeg sagde, at Højesteretsdommen underkendte de to Principper, der laa i Landsretsdommen. For de skæbnesvangre Fejl, der blev begaaet 9. Juli ved den første Rekonstruktion af Landmandsbanken, den hemmelige Rekonstruktion, den for ingen kendte — den end ikke for den højtærede Justitsminister og de Kolleger, der sidder om ham, kendte Rekonstruktion —, for denne hemmelige Rekonstruktion og for de skæbnesvangre Fejl, der ligger i den, har nogle Nationalbankdirektører og to Ministre, hvoraf den ene er traadt tilbage, Ansvar. For nylig hørte jeg paa et Møde paa Bornholm i Anledning af en Udtalelse af en konservativ Taler, det ærede Medlem af dette Ting Pastor Blang, sige ned til Forsamlingen: Intet Parti i Rigsdagen har Ansvar for 9. Juli-Rekonstruktionen. Dette er fuldkommen rigtigt, og jeg har tidligere, saa stærkt jeg formaaede det, gjort gældende, at efter min Opfattelse er det saadan, at navnlig — det maa man sige i dette Forhold — Venstrepartiet intet Ansvar har for 9. Juli-Rekonstruktionen i det Øjeblik, da den blev vedtaget. Men jeg vil gerne, netop fordi jeg saa fuldt ud anerkender dette, have Lov at sige, at der kommer efterhaanden et Medansvar ogsaa for Ting, som man oprindeligt har været ansvarsfri overfor — i alt Fald forekommer det mig, at man i Venstre historisk maa vide, at der kan komme et Tidspunkt, hvor man faar et Ansvar eller faar at føle Følgerne af et Ansvar, som man oprindeligt var fuldstændig fri for. Ogsaa derfor haaber jeg paa det ærede Venstrepartis Støtte i min Opfordring til den højtærede Statsminister om, at Statsregnskabet paa dette Punkt maa være redeligt og rigtigt og ikke bære noget Spor af, hvad der foregik den 9. Juli.

I Forbindelse med disse Spørgsmaal er et særligt Forhold blevet drøftet gennem en Diskussion mellem nuværende Nationalbankdirektør Green og Højesteretssagfører, Landstingsmand Bülow, mellem den tidligere Bankinspektør og den tidligere Formand for Landstinget. Nationalbankdirek-